

11 mei 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.J.M.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
hierna ook te noemen aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven (onder meer) docent aan het Bisschoppelijk College
te [plaats],

en

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,
tijdens zijn leven (onder meer) docent aan het Bisschoppelijk College
te [plaats],

en

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
hierna ook te noemen aangeklaagde 3,
tijdens zijn leven (onder meer) docent aan het Bisschoppelijk College
te [plaats].

1. De procedure

De (identieke) klaagschriften zijn door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 november 2011. Zij hebben alle het zelfde nummer.

Op 30 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op de klaagschriften ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 6 april heeft te Utrecht een zitting in raadkamer achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Er is verder niemand verschenen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is de zoon van een verzetsman, die in de oorlog als krijgsgevangene is omgekomen. Zijn moeder stond alleen voor de opvoeding van drie kinderen.

Omdat klager een lastige puber was voor zijn moeder, is hij op 15 jarige leeftijd naar kostschool gestuurd. Hij kwam terecht op het Bisschoppelijk College in [plaats].

In september 1959 ging klager op 16-jarige leeftijd mee als een van de leiders op introductieweekend van nieuwe leerlingen. In de tent van de leiders sliep iedereen in slaapzakken. Klager werd midden in de nacht wakker van een hand die in zijn slaapzak aan zijn penis rukte. De ritssluiting van de slaapzak was opengemaakt en zijn pyjamabroek was naar omlaag getrokken.

Klager wist niet wat hem overkwam en riep “wat is dit!”. De man die aan hem had gezeten, aangeklaagde 1, deed net of hij sliep. Klager stond op, kleepte zich aan en liep naar buiten. Daar kwam hij een andere leerling/leider, [naam], tegen, tegen wie hij vertelde dat aangeklaagde 1 aan hem had gezeten, waarop [naam] zei: “wist je niet dat [aangeklaagde 1] homofiel is.”

Dat wist klager niet. Klager is teruggegaan naar het internaat en heeft zijn verhaal gedaan aan aangeklaagde 2, prefect van de internen. Deze verwees klager naar de prefect externen, aangeklaagde 3. In bijzijn van aangeklaagde 2 moest klager weer zijn verhaal doen aan aangeklaagde 3. Bij die gelegenheid moest hij zijn broek omlaag doen en aangeven wat aangeklaagde 1 precies bij hem had gedaan, waarbij aangeklaagden 2 en 3 met hun handen aan de penis van klager zaten, alsof zij aangeklaagde 1 waren. Zij hielden hem om beurten vast terwijl de ander zijn penis masturbeerde. Klager raakte daarvan volledig van slag en is de kamer ontvlucht. Uit schaamte en verontwaardiging heeft hij deze ervaringen in eerste instantie voor thuis verzwegen.

Vervolgens heeft hij er wel alles aan gedaan om weg te komen van het internaat. Maanden later werd hij half extern. Hij sliep in een kamer in de stad en kon zo de slaapzaal mijden en daarmee zijn angsten verkleinen.

Naast voornoemde seksuele handelingen heeft klager ook situaties meegemaakt waarin hij en andere leerlingen geregeld werden mishandeld.

Als leerlingen overgingen naar 4HBS of 5 Gymnasium mochten ze naar een aparte lokaliteit. Klager werd daarvoor ontgroend en na een heftige marteling van een kwartier heeft hij de ontgroening verlaten om zijn beklag te doen bij de prefect [naam]. De dokter moest erbij komen. Klager heeft dit toen aan zijn moeder verteld, evenals de aanranding van een jaar eerder, maar beide zaken werden in de doofpot gestopt en ook thuis vond klager geen oor voor zijn verhaal.

2.2. Klager heeft door het seksueel misbruik verwarring ervaren in zijn gevoelens en gevoelens van angst, onmacht, onzekerheid, vertwijfeling, in de steek gelaten zijn, desolaat, nerveus en gebroken zijn, ondervonden. Ten tijde van het opstellen van de klacht is de pijn zwaarder geworden en slaapt hij er slecht van. Hij is nog steeds boos op de verkeerde persoon, zijn moeder.

In relaties heeft het misbruik geleid tot onvermogen om een relatie aan te gaan en te onderhouden. Klager ondervond beperkingen in het uiten van zijn gevoelens.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen van zijn klacht en van het leed dat hij hierdoor heeft ondervonden en begeleiding in de verwerking daarvan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven. Namens de Bisschop heeft [naam] in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagden. Aangeklaagde 1 ([achternaam]) was in de periode 1930 tot 1960 werkzaam op het Bisschoppelijk College te [plaats], onder meer als conciërge/amanuensis. Aangeklaagde 2 ([achternaam], bijgenaamd “[bijnaam]”) was in de periode 1947 tot 1969 werkzaam op het

Bisschoppelijk college in [plaats], onder meer als prefect van de internen. Aangeklaagde 3 ([achternaam], bijgenaamd “[bijnaam]”) was in de periode 1937 tot 1975 werkzaam op het Bisschoppelijk College in [plaats], onder meer als prefect van de externen. Uit onderzoek van archieven, alsmede het beloop van het benoemingstraject en navraag bij de toenmalige personeelsfunctionaris kan geconcludeerd worden dat er geen aanwijzingen zijn voor een mogelijk seksueel misbruik door de aangeklaagden. Wanneer nader onderzoek van eigen archief van het Bisschoppelijke college nog informatie zou opleveren, zou dat worden nagestuurd. Er is geen nadere informatie betreffende aangeklaagden ingekomen. [Naam] benadrukt in zijn reactie dat dit niet betekent dat hij van oordeel is dat de gestelde gebeurtenissen niet ernstig van aard zijn en voor klager een grote impact kunnen hebben. Erkend wordt dat de omschreven seksuele handelingen op zich en zeker ook het vervolgens niet in vertrouwen kunnen delen van die gebeurtenissen voor klager onbegrijpelijk moet zijn geweest. Voor priesters in het algemeen en in het bijzonder voor priesterleraren geldt dat ze nimmer het in hen door mensen gestelde vertrouwen mogen beschamen. Dit moet gezien worden als strijdig met hun roeping.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van een of meer aangeklaagden ondersteunen dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van die aangeklaagde(n) herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 mei 2016 door mr. C.C. de Rijke, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.